

ACCOUNTANTSVERSLAG 2019

Gemeente Stichtse Vecht

Aan de raad van de
gemeente Stichtse Vecht
Postbus 1212
3600 BE MAARSSSEN

Onderwerp:
Accountantsverslag 2019

Datum:
9 juni 2020

Kenmerk:
312019001.20.157

Geachte leden van de gemeenteraad,

Wij hebben de controle van de jaarrekening 2019 van uw gemeente afgerond. De jaarrekening van de gemeente Stichtse Vecht is opgesteld onder verantwoordelijkheid van het college van burgemeester en wethouders. Met dit accountantsverslag informeren wij u over onze belangrijkste controlebevindingen. Op 4 juni 2020 hebben wij de controlebevindingen besproken met de wethouder financiën, de gemeentesecretaris en enkele bij het jaarrekeningproces betrokken ambtenaren.

Bij de jaarrekening 2019 hebben wij op 9 juni 2020 een goedkeurende controleverklaring afgegeven voor het aspect getrouwheid. Voor rechtmatigheid hebben wij een verklaring met beperking afgegeven.

Ons accountantsverslag is bedoeld om u te ondersteunen in de beoordeling van de jaarrekening 2019. De bevindingen en beschouwingen in dit verslag komen voort uit onze controlewerkzaamheden en diverse besprekingen die wij met uw medewerkers hebben gevoerd. Voor de goede orde vermelden wij dat uw controlerende taak uiteraard verder gaat dan uitsluitend het financieel getinte perspectief vanuit de accountantscontrole.

Wij maken u erop attent dat voor dit accountantsverslag een beperkte verspreidingskring geldt. Het accountantsverslag is uitsluitend bestemd voor de gemeenteraad (waarvan de was getekend versie in definitieve vorm via iBabs kan worden verspreid), het college van burgemeester en wethouders en het management van uw gemeente. Op basis van een verzoek van uw zijde kan de “was getekend”-versie van dit accountantsverslag na onze toestemming ook aan anderen verstrekt worden.

Met vriendelijke groet,

Publieke Sector Accountants B.V.

Inhoudsopgave

Contact

De volgende personen kunnen benaderd worden bij vragen met betrekking tot dit accountantsverslag:

Arie Booij

Tel: 06 15092689

Arjan Sallehart

Tel: 06 15092694

1. Onze controleaanpak en de uitkomsten daarbij.....	2
2. Financiële positie en resultaat	7
3. Bevindingen eindejaarscontrole	10
4. Interne beheersing	19
5. Overige aangelegenheden	24

1. Onze controleaanpak en de uitkomsten daarbij

Reikwijdte van de controle

Met de opdrachtbevestiging van 9 juli 2019 (kenmerk 312019001.19.195) heeft u ons de opdracht gegeven tot het controleren van de jaarrekening 2019. De reikwijdte van onze controle staat omschreven in deze opdrachtbevestiging. Er is gedurende het verloop van de controle op geen enkele wijze sprake geweest van een beperking in de reikwijdte van onze controle. De doelstelling van de controle is het afgeven van een controleverklaring bij de jaarrekening van de gemeente Stichtse Vecht.

In dit accountantsverslag geven wij een toelichting op de bevindingen naar aanleiding van de controle. Onze controle wordt verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse Controlestandaarden en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2019.

Tijdens de uitvoering van de oorspronkelijke controleplanning hebben zich geen wijzigingen van materieel belang in de reikwijdte voorgedaan. Wij achten de reikwijdte van onze controle voor 2019 voldoende voor de doelstelling van onze controle.

Materialiteitsbepaling is overeenkomstig het vastgestelde accountantsprotocol

De wijze waarop wij de materialiteit bepaald hebben, sluit aan op het door de gemeenteraad op 5 maart 2019, met registratienummer Z/19/152066-VB/19/94439, vastgestelde "Controleprotocol jaarrekening gemeente Stichtse Vecht". Het normenkader 2019 is met de Raadsinformatiebrief van 17 maart 2020 (kenmerk Z/20/179516- D/20/171288) aan de raad ter kennisname aangeboden. De maximaal toe te passen marges voor de accountantscontrole zijn vastgelegd in het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (het Bado). In het controleprotocol heeft u geen lagere marges vastgesteld waardoor wij het wettelijke kader als uitgangspunt hebben gehanteerd.

De bij onze controle van de jaarrekening 2019 toegepaste goedkeuringstoleranties bedragen derhalve:

Goedkeuringstoleranties

Fouten	1% van het totaal van de lasten incl. toevoegingen aan reserves	€ 1.394.000
Onzekerheden	3% van het totaal van de lasten incl. toevoegingen aan reserves	€ 4.182.000

In het controleprotocol heeft de raad de rapporteringstolerantie vastgesteld op € 50.000.

Onze aanpak is gericht op risico's

Voor de jaarrekeningcontrole 2019 onderkennen wij een aantal risico's en aandachtspunten, die een verhoogd (bruto) risico met zich mee (kunnen) brengen op een materiële fout in uw jaarrekening en die een mogelijke impact op de bedrijfsvoering kunnen hebben. De risico's en aandachtspunten zijn hieronder weergegeven. Opname van een risicogebied of aandachtspunt in deze opsomming betekent niet dat daadwerkelijk sprake is van risico's die zich bij u voordoen, maar zijn enkel bedoeld om aan te geven dat wij hier tijdens onze controle (extra) aandacht aan zullen besteden. De onderkende risico's en aandachtspunten voor 2019 zijn:

- Bestaan en waardering van activa als gevolg van schattingselementen (inschatting van levensduur en restwaarden) en de relatief grote omvang (88% van uw balanstotaal over 2018) van uw activaportefeuille.
- De waardering en risicoschatting met betrekking tot lopende grondexploitaties, inclusief de vanaf 2016 geldende regels rondom het tussentijds winstnemen.
- De waardering van in voorgaande jaren overgehevelde gronden (niet in exploitatie genomen gronden) naar de materiële vaste activa.
- Verwerking van reservemutaties als gevolg van wijzigingen in de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV in 2018.
- De verantwoording en waardering van voorzieningen (personeelsvoorzieningen en onderhoudsvoorzieningen) in relatie tot de aan- of afwezigheid van actuele beheerplannen.
- Uw fiscale positie in het kader van de Vpb.
- "Management override of controls". Dit betreft de mogelijkheid die het management heeft om specifieke controlemaatregelen te omzeilen, bijvoorbeeld door memoriaalboekingen of het schattingsproces. De specifieke aandacht voor dit risico is voorgeschreven vanuit de controlerichtlijnen en is niet uniek voor Stichtse Vecht.
- De voortgang en status van de (noodzakelijke en gewenste) verbeteringen met betrekking tot de kwaliteit van de interne beheersing in relatie tot de af te geven collegeverklaring rechtmatigheid (2021).
- De naleving van de (Europese) aanbestedingsregels.
- Risico's en onzekerheden in het sociaal domein.
- De actualiteit van de gevoerde administratie(s), gericht op de betrouwbaarheid van de (tussentijdse) informatievoorziening.
- De kwaliteit van de IT-omgeving in 2019. Zijn de aandachtspunten uit 2018 opgepakt en opgelost?
- De follow-up ten aanzien van eerder gerapporteerde aandachtspunten vanuit de interne en externe controle.

Ter voorkoming van een materiële fout in de jaarrekening heeft u voor bovenstaande risicogebieden beheersmaatregelen getroffen. Wij hebben ons bij de controle gericht op de opzet en het bestaan van de door u ingerichte beheersingsomgeving, die deze risico's moeten verkleinen. Voor een toelichting op een aantal onderkende risico's en aandachtspunten verwijzen wij naar het hoofdstuk 'Bevindingen eindejaarscontrole'. Daarnaast verwijzen wij u naar onze bevindingen in het hoofdstuk 'Interne beheersing'.

Ter voorbereiding op de controle hebben wij met u overleg gevoerd over onder meer de aandachtspunten voor de controle. U heeft ons voor het jaar 2019 verzocht om in aanvulling op bovenstaande aandachtspunten, ook specifiek aandacht te besteden aan de (financiële) beheersing van investeringskredieten. Hiervoor verwijzen wij u naar hoofdstuk 3 van dit verslag., onderdeel Begrotingsrechtmatigheid.

De baten en lasten, alsmede balansmutaties, zijn niet rechtmatig

Op basis van uw accountantsprotocol en normenkader hebben wij de naleving van het financieel rechtmatigheidskader voor uw gemeente gecontroleerd. Hierbij zijn diverse afwijkingen geconstateerd:

- Afwijkingen van Europese aanbestedingsregels voor een bedrag van € 3.138.000
- Afwijkingen van het BBV tot een bedrag van € 285.000. Deze getrouwheidsfouten wegen eveneens door als rechtmatigheidsfout.

Op programma 4 – Sociaal is verder sprake van een overschrijding van de geraamde lasten. Omdat u in de bestuursrapportage reeds op een eerder moment geïnformeerd bent over de (te verwachten) overschrijding, werkt deze overschrijding niet door in ons rechtmatigheidsoordeel. Dit geldt eveneens voor de kredietoverschrijdingen die zich hebben voorgedaan.

Onze conclusie is derhalve dat de totstandkoming van de baten en lasten, alsmede de balansmutaties, niet aan de rechtmatigheidscriteria voldoen.

De jaarrekening voldoet aan het BBV

Significante verslaggevingsgrondslagen en de toepassing hiervan zijn belangrijk voor de presentatie van de financiële positie en de baten en lasten van de gemeente Stichtse Vecht. Daarnaast vereisen zij van het college van burgemeester en wethouders het toepassen van oordeelsvorming ten aanzien van moeilijke, subjectieve en complexe posities, die vaak – vanwege de noodzaak om inschattingen te moeten maken over het effect van zaken – inherent onzeker zijn.

De belangrijkste verslaggevingsgrondslagen van de gemeente Stichtse Vecht zijn uiteengezet in de jaarstukken in de toelichting op de balans, onderdeel ‘Grondslagen waardering van activa en passiva en resultaatbepaling’. In de jaarrekening 2019 hebben zich ten opzichte van 2018 geen wijzigingen van materieel belang voorgedaan in de toegepaste verslaggevingsgrondslagen, die een aanzienlijke invloed hebben gehad op de baten en lasten en/of de financiële positie van de gemeente.

Wij hebben het door het college van burgemeester en wethouders toegepaste proces voor belangrijke verslaggevingsgrondslagen geëvalueerd en hebben gegevensgerichte controlewerkzaamheden uitgevoerd. Wij hebben de toepassing van de juiste methodiek, de aannames, de berekeningen en de consistente toepassing van de betrokken modellen en/of de van toepassing zijnde financiële verslaggeving beoordeeld. Wij zijn van mening dat de verslaggevingsgrondslagen en de toegepaste inschattingen redelijk zijn en consistent zijn gebruikt: de jaarstukken voldoen aan het BBV (Besluit begroting en verantwoording).

Geen resterende materiële getrouwheidsfouten en tekortkomingen in de jaarstukken

Naar aanleiding van onze jaarrekeningcontrole, resteren er voor wat betreft getrouwheid geen van materieel belang zijnde ongecorrigeerde afwijkingen of onzekerheden. Door ons gerapporteerde bevindingen met betrekking tot de getrouwheid zijn niet materieel (dus hebben geen invloed op de strekking van het getrouwheidsoordeel in onze controleverklaring), maar zijn naar onze mening vooral van belang voor uw beoordeling van de jaarstukken en de verdere kwaliteitsverbetering van de administratieve organisatie en interne beheersing.

Voor de niet materiële fouten en tekortkomingen in de jaarstukken verwijzen wij u naar de diverse onderdelen van dit rapport.

Goedkeurende controleverklaring voor getrouwheid. Voor rechtmatigheid geven wij een oordeel met beperking

Wij zijn van oordeel dat de jaarrekening 2019 van de gemeente Stichtse Vecht een getrouw beeld geeft van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2019 als van de activa en passiva van de gemeente Stichtse Vecht op 31 december 2019 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2019 niet in alle van materieel belang zijnde aspecten tot stand zijn gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader 2019 zoals deze door de raad is vastgesteld op 17 maart 2020. De onrechtmatigheden hebben betrekking op afwijkingen van Europese aanbestedingsregels. Tevens is sprake van een tweetal niet gecorrigeerde getrouwheidsfouten (afwijkingen van het BBV). Deze getrouwheidsfouten zijn in totaal niet

materieel en hebben geen effect op ons getrouwheidsoordeel. De niet gecorrigeerde fouten kwalificeren echter ook als rechtmatigheidsfout en werken daarom wel door in ons rechtmatigheidsoordeel.

Hierbij geldt als voorwaarde dat de door ons gecontroleerde jaarrekening ongewijzigd door de gemeenteraad wordt vastgesteld. Wij verzoeken u derhalve ons een door voorzitter en de griffier ondertekend besluit van de vastgestelde jaarrekening te verstrekken. Mochten nog wijzigingen worden aangebracht in de definitieve versie van de jaarrekening dan dienen wij deze te beoordelen alvorens onze controleverklaring hierbij mag worden opgenomen.

In de controleverklaring hebben wij een paragraaf opgenomen waarin wij de nadruk leggen op de in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing en in de "Gebeurtenissen na balansdatum" (pagina 122 van de jaarstukken) opgenomen uiteenzetting van het college van burgemeester en wethouders over de mogelijke financiële impact voor de gemeente Stichtse Vecht van de uitbraak van het coronavirus. Ons oordeel is niet aangepast met betrekking tot deze aangelegenheid.

CONCEPTE

2. Financiële positie en resultaat

De vermogenspositie van uw gemeente neemt toe

In het BBV, de verslaggevingsregels voor gemeenten, wordt een duidelijk onderscheid gemaakt tussen resultaatbepaling en resultaatbestemming. Alle baten en lasten dienen via het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening te lopen. Er mogen geen baten of lasten rechtstreeks in het eigen vermogen (dat bestaat uit de algemene reserve en de bestemmingsreserves) worden gemuteerd.

De mutaties in het eigen vermogen vinden plaats door middel van de resultaatbestemming. Het gerealiseerd totaalsaldo van baten en lasten 2019 bedraagt € 4.672.000 voordelig. Per saldo is tussentijds € 2.940.000 aan de reserves onttrokken, zodat het uiteindelijk gerealiseerde resultaat over 2019 € 7.612.000 voordelig bedraagt. Dit resultaat is afzonderlijk vermeld onder het eigen vermogen in de balans.

In het hiernavolgende overzicht hebben wij de ontwikkeling van het eigen vermogen opgenomen.

Eigen vermogen (in € 1.000)	2019	2018
Eigen vermogen per 1 januari	45.398	42.703
Tussentijdse resultaatbestemming	-/- 2.940	1.364
Gerealiseerd resultaat	7.612	1.331
Totaal ('gerealiseerd saldo van baten en lasten')	4.672	2.695
Eigen vermogen per 31 december	50.070	45.398

NB: door afronding op € 1.000 kunnen geringe afrondingsverschillen of afwijkingen van de jaarstukken ontstaan.

De tussentijdse resultaatbestemming bestaat uit de stortingen in en onttrekkingen uit de reserves, in overeenstemming met de besluiten van uw gemeenteraad.

De omvang van het eigen vermogen bedraagt ultimo 2019 circa 27 % van het balanstotaal (2018: circa 25 % van het balanstotaal). Zowel in absolute als in relatieve zin is het vermogen dus gestegen. Met name de vrijval van onderhoudsvoorzieningen heeft een positief effect gehad op het resultaat en daarmee het vermogen. Zie ook elders in ons accountantsverslag.

Resultaat 2019 is beïnvloed door reservemutatie(s)

In de toelichting op balans bij het onderdeel eigen vermogen van de jaarrekening geeft het college een nadere toelichting op de mutaties in het eigen vermogen over het jaar 2019. Wij verwijzen u naar deze toelichting.

Het feitelijke saldo van baten en lasten in een jaar wordt weergegeven als het gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten. Daarnaast kent de gemeente ook het gerealiseerde resultaat. Dit is het gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten plus of min de tussentijdse resultaatbestemmingen. Deze bestemmingen bestaan uit in de loop van het jaar gedane onttrekkingen uit reserves minus de tussentijdse stortingen in reserves. De stortingen in dan wel onttrekkingen aan reserves vinden plaats op basis van door u genomen besluiten. Het gerealiseerde resultaat is dus mede het gevolg van de bestuurlijke besluitvorming. Concreet betekent dit voor uw gemeente het volgende:

Exploitatieresultaat (in € 1.000)

Totale baten	139.702	
Totale lasten	135.030	
Gerealiseerde saldo van baten en lasten (voordelig)		4.672
Af: stortingen in reserves	4.370	
Bij: onttrekkingen aan reserves	7.310	
Saldo mutaties reserves, per saldo onttrokken		2.940
Gerealiseerd resultaat (voordelig)		7.612

De exploitatie over 2019 laat een voordelig gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten van € 7.612.000 zien, ten opzichte van een begroot (na wijziging) saldo van nihil. Dit is een voordeel van € 7.612.000. Het gerealiseerde voordelig resultaat ad € 7.612.000 is afzonderlijk op de balans onder het eigen vermogen opgenomen.

In de jaarstukken wordt op diverse plaatsen een nadere toelichting gegeven op de totstandkoming van het resultaat en worden de verschillen tussen de begroting (na wijziging) en de gerealiseerde baten en lasten verklaard. In de toelichting op het overzicht van baten en lasten is eveneens inzicht in de incidentele baten en lasten gegeven. Voor de verschillenanalyse verwijzen wij u tevens naar de toelichting op de programmaverantwoording (onderdeel "wat heeft het gekost") en de toelichting op het overzicht van baten en lasten.

Het college van burgemeester en wethouders kwalificeert het weerstandsvermogen als ruim voldoende om de onderkende risico's af te kunnen dekken

Het voordelige exploitatieresultaat 2019 (vóór bestemming) is mede ontstaan na een aantal incidentele baten en lasten. Door het effect van de incidentele baten en lasten buiten beschouwing te laten, ontstaat meer inzicht in de reguliere baten en lasten. Het inzicht in de reguliere baten en lasten is van belang, omdat het een betere indicatie geeft van de toekomstige baten en lasten, overigens zonder rekening te houden met beleidswijzigingen. In de toelichting op het overzicht van baten en lasten is eveneens inzicht in de incidentele baten en lasten gegeven. Korthedshalve verwijzen wij u naar deze uiteenzetting.

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit vanwege ingeschatte risico's. De beschikbare weerstandscapaciteit (voor de samenstelling, zie de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing) heeft het college bepaald op € 9.894.000 (2018: € 9.740.000). De beschikbare weerstandscapaciteit is derhalve ten opzichte van 2018 gestegen.

In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing heeft het college een opsomming gegeven van ingeschatte risico's. Deze cumuleren voor 2019 tot een bedrag van € 18.850.000 (2018 € 19.050.000). Ten opzichte van 2018 is sprake van een daling van de gekwantificeerde risico's. Op basis van een uitgevoerde risicosimulatie heeft het college bepaald dat de benodigde weerstandscapaciteit € 5.476.000 bedraagt (2018 € 5.340.000). Op basis van deze kwantificering lijkt het beschikbare weerstandsvermogen toereikend te zijn.

Hierbij is het belangrijk om stil te staan bij de vooralsnog niet te kwantificeren risico's als gevolg van de uitbraak van het coronavirus. Zoals eerder gemeld heeft het college (in de "Gebeurtenissen na balansdatum") een toelichting opgenomen inzake de onzekerheden en de mogelijke financiële impact voor de gemeente Stichtse Vecht van de uitbraak van het coronavirus. Deze uiteenzettingen zijn naar onze mening van belang voor uw kwalitatieve beoordeling van het weerstandsvermogen en de onderkende risico's.

De inventarisatie van risico's die in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing (in het jaarverslag) is opgenomen, geeft een indicatie van de financiële omvang van de belangrijkste (specifieke) risico's, om zo de benodigde weerstandscapaciteit te bepalen. Daarbij wordt een inzicht gegeven in de (naar de inschatting van het college) belangrijkste risico's voor uw gemeente. Het college heeft op basis van deze risico-inventarisatie en de beschikbare weerstandscapaciteit een kwalificatie aan het weerstandsvermogen gegeven. Deze kwalificatie is gebaseerd op een ratio waarbij de beschikbare weerstandscapaciteit gedeeld wordt door het benodigde weerstandsvermogen (gekwantificeerde risico's). Het college kwalificeert het weerstandsvermogen in de jaarstukken 2019 als "ruim voldoende".

Voor meer gedetailleerde informatie over uw weerstandspositie, de onderkende risico's en de kwantificering daarvan verwijzen wij u naar de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing van uw jaarstukken 2019. Wij adviseren u bij de interpretatie van de gegevens in deze paragraaf ook rekening te houden met de (financiële) ontwikkelingen die zich in 2020 voordoen (denk aan de impact van het coronavirus) en de actuele verwachtingen voor de komende jaren. Overigens merken wij hierbij op dat deze cijfers niet aan accountantscontrole of een beoordelingsopdracht zijn onderworpen.

3. Bevindingen eindejaarscontrole

Voorziening onderhoud wegen niet langer toereikend onderbouwd en daarom vrijgevallen

Uw gemeente heeft voorzieningen gevormd voor verliezen, risico's of verplichtingen die hun oorsprong vinden in het huidige boekjaar of eerdere boekjaren, maar waarvan de (verwachte) uitgaven in de toekomst liggen. Binnen de voorzieningen maakt u, conform het BBV, onderscheid naar voorzieningen voor 'verplichtingen, verliezen en risico's', ter 'egaliseren van kosten' ('groot onderhoud') en 'voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is'.

Voor de voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's en de voorzieningen ter egaliseren van kosten zijn naar hun aard gebaseerd op veronderstellingen en schattingen van het management en het college. Zij schatten op basis van hun kennis van de gemeente en haar omgeving in wat het effect van de te voorziene risico's, verplichtingen en kosten zullen zijn in de komende jaren en wat de omvang van de voorziening moet zijn. Bij de jaarrekeningcontrole 2019 is, mede vanwege het schattingskarakter, veel aandacht besteed of de onderbouwing van de voorzieningen voldoende robuust is om te voldoen aan de eraan te stellen eisen op basis van het BBV. Wij constateerden dat voor de voorziening Onderhoud Wegen niet langer een dergelijke toereikende onderbouwing aanwezig was. In de jaarrekening 2019 is deze voorzieningen daarom vrijgevallen. Deze vrijval ad € 6.720.000 heeft een positief effect op het rekeningresultaat 2019 gehad. In de aanbiedingsbrief bij de jaarrekening doet het college het voorstel om de bedragen die vrijvallen te doteren aan een bestemmingsreserve. Wij vinden dit een verstandige keuze omdat daarmee de financiële middelen om in de komende jaren weer een onderhoudsvoorziening te vormen duidelijk afgezonderd beschikbaar blijven binnen het vermogen.

In 2015 heeft de commissie BBV zich over de vraag gebogen (vraag 2015.001) of het wenselijk is dat bestemmingsreserves gevormd worden ter dekking (egalisatie) van toekomstige onderhoudslasten, in het geval een actueel beheerplan ontbreekt. De commissie BBV is van mening dat, als actuele beheerplannen ontbreken, niet kan worden onderbouwd wat de benodigde omvang van een voorziening moet zijn. Daarmee ontbreekt dan het inzicht in de mate waarin de doelstelling van egalisatie van lasten over meerdere begrotingsjaren wordt gerealiseerd. In dat geval, zo stelt de commissie BBV, wordt niet voldaan aan de vereisten om een voorziening voor groot onderhoud te vormen. In de praktijk blijkt bij veel gemeenten als alternatief dan een bestemmingsreserve gevormd te worden, zodat er dekkingsmiddelen zijn voor het uitvoeren van groot onderhoud. Dit is bij uw gemeente nu mogelijk dus ook aan de orde.

Bij een bestemmingsreserve groot onderhoud wordt vanuit de verslaggevingsregels geen nadere onderbouwing afgedwongen inzake de omvang en afloop van de bestemmingsreserve (in tegenstelling tot voorzieningen). Het is hierbij aan de raad om de kaders en voorwaarden voor de bestemmingsreserve goed te omschrijven. Een bestemmingsreserve groot onderhoud kan echter, zo stelt de commissie BBV, nooit de functie van het egaliseren van onderhoudslasten over meerdere begrotingsjaren overnemen. Dit kan hooguit een tijdelijke situatie zijn gedurende de periode dat het beheerplan wordt geactualiseerd. Vanuit het oogpunt van risicobeheersing en inzicht in de financiële positie is het overigens - welke systematiek ook wordt gekozen door de raad - aan te raden altijd zorg te dragen voor actuele beheerplannen. Het college heeft een start gemaakt met de actualisatie van het beheerplan voor wegen. Dit zal naar verwachting dit jaar of volgend jaar gereed komen. Wij adviseren u om dit proces met voorrang af te (laten) ronden en vast te stellen dat u weer beschikt over een beheerplan dat voldoet aan de vereisten van het BBV. Op basis van dit beheerplan dient (op basis van artikel 44 lid 1c van het BBV) de bestemmingsreserve die gevormd gaat worden, dan weer omgezet te worden in een voorziening.

Onderbouwing voorziening onderhoud vastgoed wordt later dit jaar geactualiseerd

In 2013 zijn voor het vastgoed (exclusief onderwijshuisvesting) van uw gemeente meerjaren-onderhoudsplannen opgesteld voor een periode van 15 jaar, te beginnen in 2014. Op basis van deze plannen is in 2014 een voorziening gevormd voor het groot onderhoud van het vastgoed. Een kenmerk van een dergelijke voorziening is dat deze periodiek (in elk geval elke 5 jaar) geactualiseerd dient te worden. Is het onderliggende beheerplan nog in lijn met het beleid van de gemeente en zijn de middelen nog in lijn met de beheerplannen.

Hiertoe is in 2019 een start gemaakt met het opstellen van een vastgoednota en bijbehorende beheerplannen en de financiële vertaling daarvan. De vastgoednota is ter behandeling geagendeerd in de raadscommissie van 20 mei 2020 en zal naar verwachting voor het zomerreces door de raad vastgesteld worden. Recentelijk is door het college de financiële en operationele uitwerking van de vastgoednota gepresenteerd. Dit betreft een concept dat nog verder uitgewerkt dient te worden waarbij onder meer rekening gehouden moet worden met de beschikbare personele capaciteit om uitvoering aan de in het plan opgenomen onderhoudswerkzaamheden te kunnen geven. Naar verwachting zal dit in het najaar van 2020 gereed zijn.

In 2019 is niet vast stellen of het huidige niveau van de voorziening in lijn is met het onderliggende (en inmiddels verouderde) beheersplan. Zoals bij de voorziening Wegen aangegeven is dit wel een vereiste voor het in stand kunnen houden van een dergelijke voorziening. Gezien het feit dat er op korte termijn zicht is op het in overeenstemming brengen van de beschikbare/benodigde middelen met de geactualiseerde beheerplannen achten wij het in dit stadium echter passend dat deze voorziening in stand wordt gehouden. Wel merken wij op dat de hoogte van de voorziening ultimo 2020 met meer onzekerheden is omgeven dat normaal gesproken het geval zou zijn. Het college licht deze onzekerheid daarom toe in de toelichting op de balans. Wij informeren u zich dit jaar goed te laten informeren door het college over de totstandkoming van het definitieve onderhoudsplan en wat dit betekent voor de benodigde stand van de voorziening en de toekomstige dotaties daarin.

Voorziening Wethouderspensioenen

Uw gemeente heeft een voorziening getroffen om de pensioenen van (gewezen en niet gewezen) wethouders uit te kunnen voldoen. De omvang van deze voorziening bedraagt ultimo 2019 circa € 4,1 miljoen. Het betreft hier bedragen voor wethouders van wie de pensioenen reeds ingegaan zijn en voor wethouders die voor het pensioen nog in de opbouwfase zitten. Voor zowel de pensioenen in opbouw als de reeds ingegane pensioenen is een aantal factoren van invloed op de voorziening die ultimo elk boekjaar benodigd is. Daarvan zijn met name de behaalde beleggingsresultaten, de levensverwachting en de voorgeschreven rekenrente van belang. Met name de rekenrente heeft gezorgd ervoor dat de benodigde pensioenverplichting sterk gestegen is in 2019. Dit komt omdat de rekenrente gedaald is van 1,577% naar 0,29%.

Uw gemeente heeft er in het verleden voor gekozen om de pensioenverplichting in een aantal jaar op het vereiste peil te brengen. Wij hebben dit jaar uiteraard beoordeeld of de voorziening ultimo 2019 toereikend is. Daarbij is het volgende punt van belang: Het is op basis van de verslaggevingsregels en de toelichtingen die de commissie BBV daarop heeft gegeven toegestaan dat voor wethouders van wie het pensioen is ingegaan voor 2013, door uw gemeente geen pensioenverplichting wordt aangehouden, maar dat de pensioenbetalingen uit de jaarbegrotingen worden gedekt. Voor uw gemeente zijn de (op basis van actuariële berekeningen) bestaande verplichtingen voor deze

groep wethouders circa € 2,4 miljoen. Als rekening wordt gehouden met het niet vormen van een voorziening voor deze groep wethouders, is de in de jaarrekening 2019 opgenomen voorziening circa € 137.000 te laag verantwoord.

Overigens zal, onder verder gelijkblijvende omstandigheden, met de begrote dotatie aan de voorziening in 2020 dit tekort worden ingelopen. Hierbij merken wij op dat voor de pensioenen ingegaan voor 2013 structureel dekking binnen de begroting is. Op basis van actuariële berekeningen per 31-12-2020 zal weer blijken hoe hoog de benodigde voorziening ultimo 2020 is.

De grondexploitaties zijn geactualiseerd en (waar noodzakelijk) bijgesteld

Een belangrijk risico dat wij onderkennen in het kader van de jaarrekeningcontrole is de waardering van de grondexploitaties. De grondexploitaties hebben ultimo 2019 een (netto) boekwaarde van circa +/- € 318.000 en zijn daarmee ten opzichte van 2018 circa € 83.000 afgenomen.

De grondexploitatie is één van de posten die het meest gevoelig is voor de economische ontwikkelingen, zoals bijvoorbeeld een stagnerende vraag of dalende prijzen. Hierdoor kan het verwachte resultaat van een project (fors) afnemen of zelfs omslaan in een verwacht verlies, maar bij een voorspoedige realisatie van verkopen (voorlopen op plan) is juist weer sprake van een voordelig effect. Voor een nadere onderbouwing van de ontwikkelingen met betrekking tot de grondexploitaties verwijzen wij naar de paragraaf "Grondbeleid" in het jaarverslag. Daarin worden ontwikkelingen in de complexen, de prognoses voor de komende jaren en de mogelijke risico's nader toegelicht. Vooralsnog voorziet het college geen significante risico's in de thans lopende exploitaties en is, uit voorzichtigheid, op het complex Harmonieplein een voorziening getroffen van € 174.000.

De controle van de grondexploitatie vraagt veel aandacht, vanwege de (hoge mate van) schattingonzekerheid die met de (waardering van de) jaarrekeningpost samenhangt. Wijzigingen in de uitgangspunten die bij het doorrekenen van grondexploitaties gehanteerd zijn veelal van (substantiële) invloed op de financiële uitkomst van de grondexploitatie. Ook hebben (op projectniveau) de nog te maken kosten en de nog te realiseren opbrengsten, inclusief de timing daarvan, mogelijk invloed op de waardering. Op basis van onze controle brengen wij het volgende onder uw aandacht:

CSV Vreeland

Naar verwachting van het college zal deze grondexploitatie in 2020 worden afgesloten. Het waarderingsrisico is, gelet op de huidige boekwaarde zeer gering. In 2019 zijn geen inkomsten uit grondverkoop op deze exploitatie gerealiseerd. Wel is de tweede termijn van een subsidie van de provincie Utrecht ad € 275.000 verantwoord. Omdat subsidiebaten bij de bepaling van een eventuele tussentijdse winstneming buiten beschouwing gelaten moeten worden, is, evenals in voorgaande jaren, geen winst genomen op dit complex. Wij adviseren u toe te zien op de afronding van deze exploitatie, zodat deze financieel kan worden afgesloten en ook de subsidie formeel kan worden afgerekend.

Algemene uitkering te laag verantwoord

Voorziening Harmonieplein noodzakelijk

Omdat de fasering met betrekking tot deze exploitatie ten opzichte van voorgaand jaar is aangepast (verwachte afronding was 2019, maar wordt 2021) is een voorziening van € 174.000 getroffen op dit complex. Wij adviseren u de voortgang van deze exploitatie te bewaken.

Post onvoorzien / bijzondere kosten

Sinds 2016 is het opnemen van de post "onvoorzien" niet meer toegestaan (stellige uitspraak van de commissie BBV). In beginsel kan wel rekening worden gehouden met onvoorzien, echter dan dient de inschatting verwerkt te worden bij de diverse kostenposten. In de geactualiseerde prospecties komen wij echter bij de diverse complexen nog de post onvoorzien (of de post "bijzondere kosten") tegen. Voor de lopende complexen samen gaat het om een bedrag van in totaal circa € 554.000.

De commissie BBV heeft aansluiting gezocht bij de Wro/Bro en de daarin opgenomen 'kostensoortenlijst'. In deze kostensoortenlijst is de post onvoorzien niet opgenomen. Naar de mening van het college is het hiermee niet de bedoeling van de commissie om voor te schrijven dat bijvoorbeeld de post onvoorzien niet meer in een grondexploitatie zou mogen worden opgenomen. Wij delen deze mening, echter dient een eventueel bedrag voor onvoorzien dan te worden toebedeeld aan een betreffende exploitatiepost. Het college geeft hierop aan dat zij hecht aan de financiële transparantie van de ramingen van uw grondexploitaties. Het bijvoorbeeld verdelen van de post onvoorzien over diverse kostensoorten draagt hieraan volgens hen (college) niet bij.

Op basis van het BBV dient de uitkering gemeentefonds (de Algemene Uitkering) verantwoord te worden overeenkomstig de meest recente verzamelstaat die beschikbaar is bij het opmaken van de jaarstukken. Eind januari 2020 heeft uw gemeente een specificatie ontvangen, waaruit blijkt dat de totale opbrengst € 78.374.000 voor het jaar 2019 bedraagt. Onderdeel van dit bedrag is, de laat toegekende, decentralisatie-uitkering "transitievisie warmte" ad €264.000. Het college is van mening dat gelet op het feit dat deze bijdrage pas in 2020 werd ontvangen, niet als opbrengst in 2019 verantwoord diende te worden. Net als in voorgaande jaren boekte het college daarom een transitorische post voor dit bedrag. Dit is echter dus niet juist.

De totale opbrengst volgens de financiële administratie (en jaarrekening) bedraagt € 77.924.000. Dit is derhalve circa € 450.000 lager dan op basis van de ontvangen beschikkingen blijkt. Het verschil wordt voor een groot deel verklaard door de afwikkeling van transitorische posten die in de jaarrekening 2018 waren opgenomen. Uit de controle 2019 blijkt dat deze voor een bedrag van € 302.000 te hoog waren opgenomen. Het restant van het verschil, te weten € 148.000, hebben wij als controleverschil (algemene uitkering per saldo te laag verantwoord) in ons oordeel meegewogen.

Valideer de getroffen voorziening voor oninbaarheid voor vorderingen op uw bijstandscliënten regelmatig

In de jaarrekening is voor een bedrag van € 2.151.000 aan vorderingen opgenomen op (voormalige) bijstandsdebiteuren. Het college heeft ingeschat dat circa 52% van dit bedrag (ofwel € 1.128.000) oninbaar zal zijn en heeft daarvoor een voorziening gevormd. Deze voorziening is bepaald door van alle individuele vorderingen groter dan € 25.000 en de vorderingen uit hoofde van BBZ mate van oninbaarheid te bepalen. Voor de overige vorderingen is op basis van de ouderdom de mate van oninbaarheid bepaald (vaste percentages over de hoofdsom).

Deze methodiek wordt reeds enkele jaren stelselmatig toegepast. Om vast te stellen of de vorderingen juist gewaardeerd zijn adviseren wij u om op basis van de daadwerkelijk gedane afboekingen regelmatig (bijvoorbeeld eens in de 2 jaar) vast te stellen of de gehanteerde uitgangspunten en veronderstellingen nog valide zijn.

Risico's en onzekerheden in het Sociaal domein

Hierna rapporteren wij een aantal onzekerheden die naar aanleiding van de controle 2019 geconstateerd zijn.

Onzekerheden Pgb's (Wmo en Jeugdzorg)

Bij de controle op de Persoonsgebonden budgetten (Pgb's) voor de Wmo en de Jeugdzorg is het van belang om de rechtmatigheid van de lasten vast te stellen. De Pgb-bestedingen zijn door uw gemeente (verplicht) belegd bij de Sociale Verzekeringsbank (SVB). De accountant van de SVB heeft een controleverklaring met beperking bij de verantwoordingen 2019 verstrekt vanwege diverse rechtmatigheidsafwijkingen. Uw gemeente heeft, overigens net als in voorgaande jaren, passende maatregelen getroffen om de onzekerheden zoveel mogelijk weg te nemen. Op basis hiervan achten wij de rechtmatige besteding van de totale Pgb-bestedingen van circa € 860.000 voor een bedrag van circa € 70.000 onzeker. Dit ligt in lijn met voorgaande jaren.

Onzekerheden ingekochte zorg (Wmo en Jeugd)

Het college is voor het vaststellen van de getrouwheid en rechtmatigheid van de geleverde zorg en de daadwerkelijke levering (mede) afhankelijk van de controle-informatie van zorgaanbieders. Uw gemeente onderneemt wel goede stappen om, mede rekening houdend met het zoveel mogelijk beperken van administratieve lasten, onzekerheden terug te brengen, onder meer door het uitvoeren van interne en externe cliënttevredenheidsonderzoeken. Door deze combinatie van externe en interne controle-informatie kon de onzekerheid over de rechtmatige besteding van de ingekochte zorg teruggebracht worden tot een bedrag van circa € 196.000. Wij menen dat uw gemeente in de voorhoede meeloopt in het nadenken over hoe de afhankelijkheid van door de zorgaanbieder aangeleverde en daar gecontroleerde informatie teruggebracht kan worden. Graag denken wij bij de komende tussentijdse controle weer met u mee hoe wij samen de onzekerheden nog verder terug kunnen brengen. Overigens willen wij aangeven dat de thans bestaande onzekerheden die gerelateerd zijn aan het Sociaal domein op zichzelf ruim passend zijn binnen de marges voor een goedkeurende controleverklaring. Met andere woorden: dat wij een verklaring met beperking afgeven voor de gemeente Stichtse Vecht in 2019 wordt niet veroorzaakt door het Sociaal domein.

Begrotingsrechtmatigheid is adequaat toegelicht in de jaarrekening

Naast de controle op de rechtmatige totstandkoming van de baten, lasten en balansmutaties in de jaarrekening 2019, hebben wij de begrotingsrechtmatigheid gecontroleerd.

De toe te passen normen voor dit begrotingscriterium zijn gebaseerd op artikel 189, 190 en 191 van de Gemeentewet en moet door de gemeenteraad zelf nader worden ingevuld en geconcretiseerd. Dit gebeurt door middel van de begroting en via de verordening op het financieel beheer ex artikel 212 van de Gemeentewet.

Het systeem van budgetbeheer en -bewaking moet waarborgen dat de baten en lasten binnen de begroting blijven en dat belangrijke wijzigingen of dreigende overschrijdingen tijdig worden gemeld aan de gemeenteraad, zodat deze tijdig (binnen het begrotingsjaar) een besluit kan nemen. Een systeem met onvoldoende waarborgen voor tijdige melding aan de gemeenteraad van budgetoverschrijdingen heeft het risico in zich dat inbreuk wordt gemaakt op het budgetrecht van de gemeenteraad.

Het begrotingscriterium is verder verfijnd en uitgewerkt in de Kadernota van de Commissie BBV. Een belangrijk uitgangspunt is dat het overschrijden van de begroting altijd onrechtmatig is, maar niet in alle gevallen hoeft te worden meegewogen in het accountantsoordeel. Essentieel is dat de gemeenteraad nadere regels kan stellen wanneer kostenoverschrijdingen die worden gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten (1), kostenoverschrijdingen passend binnen het beleid (2) en kostenoverschrijdingen bij opneinde regelingen (3) moeten meewegen bij het oordeel van de accountant. In die gevallen dat de gemeenteraad geen nader beleid stelt, geldt het uitgangspunt dat deze kostenoverschrijdingen door de accountant niet worden betrokken bij de beslissing of al dan niet een goedkeurende controleverklaring kan worden afgegeven. Deze kostenoverschrijdingen moeten dan wel goed herkenbaar in de jaarrekening zijn opgenomen. Daarnaast moet de accountant deze kostenoverschrijdingen – waarvan het college in de jaarrekening moet aangeven dat de gemeenteraad deze nog dient te autoriseren – in het verslag van bevindingen aan de orde stellen. Extra lasten die zijn gemaakt omdat extra opbrengsten daarvoor de ruimte bieden, terwijl deze extra lasten niet direct zijn gerelateerd aan de extra opbrengsten en waarbij de gemeenteraad nog geen besluit heeft genomen over de aanwending van deze extra opbrengsten, zijn onrechtmatig en tellen mee in het oordeel van de accountant. Dit is bij uw gemeente overigens niet aan de orde.

Begrotingsafwijkingen werken niet door in de controleverklaring

In totaal heeft uw gemeente € 132,5 miljoen aan lasten begroot na wijziging, tegenover € 135,0 miljoen aan werkelijke lasten in 2019. Dit is in totaal een overschrijding van € 2,5 miljoen (1,9%). Aan baten had uw gemeente een bedrag van € 129,2 miljoen begroot na wijziging, tegenover € 139,7 miljoen aan werkelijke baten in 2019. Dit is in totaal een overschrijding van € 10,4 miljoen (8,1%). Het gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten komt daarmee op € 4,7 miljoen voordelig.

In het kader van de begrotingsrechtmatigheid moet gekeken worden naar de lastenoverschrijdingen op het niveau waarop de gemeenteraad de begroting autoriseert. In uw geval is dat op programmaniveau. Er is derhalve sprake van een overschrijding op het programma Sociaal. De totale overschrijding bedraagt € 2.131.000 op dit programma. In het jaarverslag heeft het college bij het programma Sociaal de begrotingsafwijkingen toegelicht en aangegeven dat u in de Bestuursrapportage 2019 hier reeds eerder over bent geïnformeerd.

Wet normering topinkomens (WNT) – verantwoording en anticumulatie bepaling

Wij verwijzen voor een inhoudelijke en meer specifieke analyse van deze overschrijdingen naar het jaarverslag, waar per programma in het onderdeel “wat heeft het gekost” een toelichting op de baten en lasten en een analyse van de begrotingsafwijkingen en de begrotingsrechtmatigheid 2019 is opgenomen.

De overschrijdingen zijn in te delen in de diverse categorieën, zoals ook genoemd in de kadernota van de Commissie BBV. Zoals vermeld is elke lastenoverschrijding op een programma per definitie onrechtmatig, echter hoeft, op basis van uw afwijkingenbeleid, niet elke overschrijding door te werken in het rechtmatigheidsoordeel dat de accountant bij de jaarrekening geeft.

Zoals blijkt uit de analyse van het college is op twee programma's een begrotingsoverschrijding op de lasten te constateren, echter werken deze niet door in het accountantsoordeel. Wij hebben de analyses van het college gevalideerd en kunnen ons hiermee verenigen.

Naast overschrijdingen van lasten, zijn ook op onderdelen meer baten gerealiseerd dan begroot. Over de baten rapporteren wij in deze paragraaf niet, omdat dit geen onderdeel uitmaakt van het criterium begrotings-rechtmatigheid zoals de richtlijnen voorschrijven.

De begrotingsrechtmatigheid omvat ook de overschrijdingen op investeringskredieten. Ook deze worden in het jaarverslag per programma door het college toegelicht. Gezien de aard van de afwijkingen en het feit dat het college u hier tijdig over geïnformeerd heeft, tellen deze niet mee in ons rechtmatigheidsoordeel.

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingevoerd. Op basis van deze wet is de bezoldiging van topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector in dienstverband en bij ontslag wettelijk gemaximeerd. Voor de bezoldiging van topfunctionarissen geldt naast de maximering een publicatieverplichting in de jaarrekening. Dit geldt eveneens voor bezoldiging van niet-topfunctionarissen, indien zij de maximale bedragen van topfunctionarissen overschrijden.

Wij hebben de juistheid en volledigheid van de WNT toelichting zoals opgenomen in de jaarrekening gecontroleerd en hebben vastgesteld dat de toelichting voldoet aan de daaraan te stellen eisen. In 2019 is voor geen van de topfunctionarissen en overige medewerkers sprake van een overschrijding van de grensbedragen. Bij de controle van de WNT-verantwoording 2019 stelden wij wel vast dat geen sprake was van (zichtbare) interne controle op de opgestelde WNT-verantwoording zoals bedoeld in onderdeel 2.2.2. van de Regeling Controleprotocol 2019. Wij adviseren u in het vervolg, de daar genoemde (en door het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties verwachte) maatregelen van interne beheersing zichtbaar te maken.

Met ingang van boekjaar 2018 dienen ook de ontvangen vergoedingen die bij andere WNT plichtige instellingen zijn ontvangen te worden verantwoord in de WNT verantwoording. Aangezien het voor ons niet mogelijk is de volledigheid vast te stellen van de dienstbetrekkingen en de ontvangen vergoedingen, is in het WNT controleprotocol opgenomen dat wij de anticumulatiebepaling niet hoeven te controleren. In onze controleverklaring is dit ook als zodanig toegelicht. De naleving van de anticumulatiebepaling maakt derhalve geen onderdeel uit van de controle van de accountant. De WNT-toezichthouders kunnen hier wel zelfstandig onderzoek naar doen en zo nodig handhavend optreden.

Actualiseer uw M&O-beleid

In de kadernota rechtmatigheid (commissie BBV) doet de commissie BBV de aanbeveling om een overkoepelend beleidsstuk voor misbruik en oneigenlijk gebruik (M&O) op te stellen. Deze bevat naast de filosofie, algemene uitgangspunten en risicoanalyse ook maatregelen ter voorkoming en afdoening. Wanneer de accountant vaststelt dat het M&O-beleid (op onderdelen) niet actueel is en/of vaststelt dat de er geen M&O-beleid bestaat of het M&O-beleid feitelijk niet wordt nageleefd, rapporteert de accountant dat in het verslag van bevindingen. Dit weegt niet mee naar het oordeel van de accountant over de financiële rechtmatigheid.

Binnen uw gemeente is een dergelijk beleid niet in integrale vorm aanwezig. Wij adviseren u te onderzoeken of, ook mede als gevolg van het toegenomen beroep op uw gemeente vanuit uw burgers en andere belanghebbenden als gevolg van de corona-crisis, het wenselijk is om een integraal M&O-beleid op te stellen dan wel de aanwezige onderdelen te actualiseren.

Afwijkingen EU-aanbestedingen werken door in het rechtmatigheidsoordeel

Uit de uitgevoerde (interne) controlewerkzaamheden voor de naleving van de Europese aanbestedingsrichtlijnen zijn onrechtmatigheden vastgesteld voor een bedrag van € 3.138.000. Gelet op de omvang van dit bedrag heeft deze rechtmatigheidsfout effect op de strekking van de controleverklaring. De fouten hebben betrekking op contracten welke Europees aanbesteed hadden moeten worden, die (in voorgaande jaren) zijn aangegaan en in 2019 nog doorlopen of verlengd zijn.

Binnen de gemeente Stichtse Vecht is de inkoopfunctie momenteel decentraal belegd. De betrokkenheid van een inkoopadviseur, ten behoeve van het volgen van een juiste en tijdige aanbestedingsprocedure, is voor inkopen vanaf € 2.500 voorgeschreven in uw procedures, maar wordt niet afgedwongen in uw primaire proces. Uw inkoopfunctionaris geeft aan dat in ongeveer de helft van de gevallen deze procedure niet gevolgd wordt. Hierdoor bestaat in opzet een groter risico dat de (Europese) aanbestedingswet niet wordt nageleefd of dat aanbestedingen niet overeenkomstig uw eigen beleid plaatsvinden. Ook zien wij in de praktijk dat u niet voor elke overeenkomst die u afsluit een zogenaamd "startformulier" invult en documenteert in uw aanbestedingsdossiers. Met een startformulier legt u vooraf uw overwegingen vast welke leiden tot de keuze van de aanbestedingsvorm bij de betreffende dienst, levering of werk.

Een centrale inkoopfunctie en het vooraf documenteren van uw overwegingen zijn belangrijke waarborgen om onvolkomenheden te voorkomen. Hier wordt binnen uw gemeente ook over nagedacht. Wij adviseren u door middel van formele controles in het primaire proces te waarborgen dat de juiste aanbestedingsprocedures worden gevolgd. Wij denken dat deze aanpak kan bijdragen aan het vooraf onderkennen van de juiste aanbestedingsvorm voor inkopen.

Om het risico te verlagen voeren uw VIC-medewerkers een interne spendanalyse uit en voeren zij (achteraf) controles uit op de rechtmatigheid van de aanbestedingen. In opzet zijn dit goede interne beheersmaatregelen die de kans op (nieuwe) fouten moeten verkleinen.

Wij benadrukken de urgentie om het proces van Europese aanbesteding van diensten en leveringen strikter te borgen. Het gaat hierbij vooral om het in kaart brengen en tijdig uitzetten van acties op oudere - vaak stilzwijgend doorlopende - contracten met leveranciers en

het nauwkeurig en reëel ramen van de verwachte contractprijs voordat het aanbestedingsproces wordt opgestart. Wij verwijzen u verder naar onze managementletter.

Ook adviseren wij u om strikter te monitoren wat de gevolgen zijn voor het wijzigen van een overeenkomst als gevolg van bijvoorbeeld langere looptijden, gewijzigde afspraken, et cetera, in het kader van de Aanbestedingswet 2012. In aantal gevallen zien wij nu grote verschillen tussen de realisatie en de raming (indien die aanwezig is), zonder dat duidelijk onderbouwd is waardoor deze grote verschillen worden veroorzaakt. Dat kan dat mogelijke rechtmatigheidsfouten tot gevolg hebben.

Het college heeft, via het Team Audit, ons proactief geïnformeerd over de intern geconstateerde afwijkingen die voor het jaar 2019 mogelijk van toepassing waren. Naar verwachting is voor de periode na 2019 sprake van doorlopende rechtmatigheidsfouten welke wij in overeenstemming met de Kadernota Rechtmatigheid van de commissie BBV niet in ons oordeel kunnen betrekken, omdat geen sprake is van tijdelijke contracten. Het college / team Audit verwacht daarom voor komend jaar tevens een effect op de strekking van de controleverklaring.

4. Interne beheersing

Kernboodschappen interim- controle

In onze managementletter van 4 december 2019 hebben wij het college van burgemeester en wethouders geïnformeerd over onze bevindingen en aanbevelingen gegeven om de financiële bedrijfsvoering verder te verbeteren. In onze boardletter van 9 december 2019 hebben wij de auditcommissie nader geïnformeerd over de uitkomsten van onze interimcontrole. De kernboodschappen uit onze interim-controle 2019 die de interne beheersing raken zijn hieronder opgenomen. Voor de (voorgenomen en gerealiseerde) opvolging van onze adviezen verwijzen wij u naar de collegereactie bij dit verslag in het raadsvoorstel.

- Stel een plan van aanpak op om te komen tot een rechtmatigheidsverantwoording over 2021. Zie ook het volgende blok in ons accountantsverslag.
- Blijf stappen maken in de doorontwikkeling van uw interne beheersing, onder andere door in te steken op een verdere kwaliteitsverbetering van uw financiële processen en uw ambitie om uw kwaliteitsbeoordeling mede te gaan baseren op een beoordeling van de controlemaatregelen die door de organisatie zelf reeds worden uitgevoerd om relevante risico's af te dekken: van repressieve controles met "bevindingen achteraf" naar zekerheid aan de voorkant. Zie ook het volgende aandachtspunt. Verder hebben wij het college aandacht gevraagd om de zogenaamde scoping te actualiseren voor 2020, procesbeschrijvingen blijvend te actualiseren, een overkoepelend intern controleplan op te stellen, wat ook meebeweegt met de stappen die uw organisatie maakt, de follow up van bevindingen uit de interne- en externe controle te blijven monitoren en een frauderisicoanalyse uit te voeren en deze te verbinden met de interne controle.
- In het kader van de doorontwikkeling van de organisatie is een heroriëntatie van taken, rollen en verantwoordelijkheden van de zogenaamde eerste, tweede en derde lijn van belang. Als we kijken naar de huidige organisatie zien wij dat uw gemeente nog zoekende is hoe zij de tweede lijn adequaat kan inrichten. Bijvoorbeeld hoe de rol van de verbijzonderde interne controle past binnen het borgen van de maatregelen in de eerste lijn zonder gelijk op te schuiven naar een controle in de derde lijn. Anderzijds zien we dat de derde lijn een belangrijke rol heeft in de externe verantwoording en goede stappen zet. Wel zien we dat zij zich ook nog bezig houdt met het oplossen van bevindingen in de eerste lijn, waar idealiter zij een bijdrage zouden willen doen aan de doorontwikkeling van de organisatie. In de eerste lijn, de primaire afdelingen, hebben wij een aantal waarnemingen waar verbetering mogelijk is. Deze zijn hierna opgenomen.
- Ten aanzien van de kwaliteit van de interne beheersing met betrekking tot financiële processen hebben wij het college onder meer de volgende punten onder de aandacht gebracht:
 - De zichtbare interne controle op de aanlevering van brongegevens aan BSWW.
 - De tijdige en volledige registratie van verplichtingen en daarmee de juiste toerekening van lasten aan boekjaren.

- Het vaststellen van de rechtmatigheid van aanbestedingen. Dit is momenteel nog onvoldoende preventief geborgd en moet jaarlijks achteraf door u vastgesteld worden.
- De zichtbare interne controle op de juistheid van de berekeningsvariabelen bij de vaststelling van de algemene uitkering.
- De validatie van de gehanteerde afschrijvingstermijnen en de zichtbare interne controle op de geboekte afschrijvingskosten.
- De kwaliteit van de projectadministraties voor inkomende subsidies en het registreren van subsidierechten in een inkomend subsidieregister.

In de managementletter hebben wij het college verder nog de volgende adviezen gegeven:

- Ten behoeve van het betalen van facturen wordt momenteel vooral gesteund op de werking van de digitale workflow in uw financieel pakket. Omdat er nog sprake is van leemten in de kwaliteit van de IT-omgeving en omdat de prestatieverklaring in de digitale workflow niet stelselmatig wordt onderbouwd met achterliggende documentatie, is het achteraf lastig om de prestatielevering vast te stellen. Wij hebben het college geadviseerd hier aandacht aan te besteden. Daarnaast hebben wij het college geadviseerd om te onderzoeken of, op basis van uw risico-inschatting, het mogelijk zinvol is om uw beleid hieromtrent te heroverwegen of op te stellen. Wij denken dat een meer risico-gerichte benadering rond de verplichte vastlegging van documentatie voor de prestatielevering relevanter en effectiever kan zijn. Hiervoor dienen dan wel duidelijke richtlijnen te worden opgesteld en gecommuniceerd met uw medewerkers. Voor posten waar u op voorhand geen risico ziet in de prestatielevering kan dan volstaan worden met de digitale autorisatie (en eventuele korte toelichting) en zou dan geen onderbouwende documentatie in uw administratie worden opgenomen. Voor de risicovolle(re) posten dient u er dan uiteraard strikt op toe te zien dat de documentatie wel aanwezig is.
- Er is in 2019 gedeeltelijke opvolging gegeven aan de adviezen die uw voorgaande accountant heeft gegeven over de verbetering van de IT-omgeving. De integrale toetsing van de betrouwbaarheid van het systeem van geautomatiseerde (financiële) gegevensverwerking is vooralsnog geen onderdeel van uw interne beheersing geweest in 2019. Daarmee bestaat nog geen integraal inzicht of uw geautomatiseerde gegevensverwerking voldoet aan de eraan te stellen eisen in het kader van de interne en externe controle. Zolang aan belangrijke randvoorwaarden om te kunnen steunen op de geautomatiseerde gegevensverwerking niet geheel wordt voldaan, loopt u in opzet mogelijk risico's. Daarnaast heeft dit ook impact op de uitvoering van de VIC. Nu moet voor een overwegend gegevensgerichte controle aanpak gekozen worden. Wanneer bij de VIC gesteund kan worden op functiescheidingen en autorisaties binnen de processen, zou dat een belangrijke (arbeidsbesparende) impact kunnen hebben op uit te voeren controles. Overigens heeft het college hier inmiddels opvolging aan gegeven en worden, op korte termijn, een aantal onderzoeken uitgevoerd, waarmee het college gaat aantonen dat de kwaliteit van de IT-omgeving verbeterd is.

Rechtmatigheids- verantwoording

Tenslotte hebben wij de volgende belangrijke aandachtspunten voor de jaarrekening 2019 meegegeven:

- De onderbouwing van de waardering van de vorderingen op uw belastingdebiteuren (voorziening voor oninbaarheid) gelet op uw afhankelijkheid van derden (Belastingsamenwerking SWW-gemeenten);
- De verantwoording van uw (lopende) grondexploitaties (inclusief de mogelijke tussentijdse winstneming) op basis van de Notitie Grondbeleid van de commissie BBV. Omdat uw grondbeleid verouderd is, zijn mogelijk uw eigen richtlijnen niet meer overeenkomstig het BBV.
- Inzicht geven in het schattingsproces rondom de waardering van de grondexploitaties.
- Het bepalen van de mogelijke impact van het strategisch vastgoedplan op de waardering van activa en de getroffen onderhoudsvoorziening voor maatschappelijk vastgoed. Wij stelden vast dat uw huidige onderhoudsplan van 2014 dateert en daarmee verouderd is.
- Het voldoen aan de verslaggevingsvoorschriften. Op onderdelen stelden wij vast dat uw jaarrekening 2018 niet aan het BBV voldeed. Voor 2019 dient dit hersteld te worden.
- Het beoordelen van de voorziening onderhoud wegen in relatie tot de gerealiseerde activiteiten en uitgaven in voorgaande jaren en de aanvaardbaarheid van de uitgangspunten (eenheden en prijzen). In de afgelopen jaren is het saldo van de voorziening hoger geworden dan waar in het onderliggende plan van uit was gegaan.

Wij verwijzen u verder naar onze managementletter en onze boardletter.

Rechtmatigheidsverantwoording 2021

In de meicirculaire 2018 heeft het ministerie van BZK aangegeven dat met ingang van het boekjaar 2021 het college van burgemeester en wethouders zelf een rechtmatigheidsverantwoording bij de jaarrekening moet afgeven. Tot en met de jaarrekening 2020 geeft de accountant bij de jaarrekening van uw gemeenschappelijke regeling een controleverklaring af, met daarin een oordeel over de getrouwheid en rechtmatigheid. Dat tweede oordeel, over de rechtmatigheid, verdwijnt vanaf de jaarrekening 2021. Het wordt vanaf dan de taak van het college zelf om zich met de rechtmatigheidsverantwoording te verantwoorden aan de gemeenteraad. Als accountant stellen wij vervolgens vast dat de rechtmatigheidsverantwoording een getrouw beeld geeft van de werkelijkheid.

Over de invoering van deze rechtmatigheidsverantwoording en wat dit allemaal voor uw organisatie betekent, is de afgelopen periode (onder andere door het ministerie van BZK, de commissie Depla, de VNG et cetera) veel geschreven. In onze managementletter 2019 gaven wij aan dat, ondanks dat nog sprake was van veel onduidelijkheden, het belangrijk was dat het college op korte termijn begint met de voorbereidingen en een plan van aanpak opstelt. Op basis van dit plan van aanpak en

vervolgens de tussentijdse evaluaties daarbij, kunt u borgen dat u in 2022 in staat bent om de rechtmatigheidsverantwoording op te stellen. Schematisch zien wij dit als volgt (zie hiernaast):

Inmiddels is er meer duidelijk over hoe de rechtmatigheidsverantwoording eruit kan zien er welke acties er (door wie) genomen moeten worden. Op een aantal belangrijke gaan wij hierna nader in.

Modeltekst

De commissie BBV is gevraagd een standaardtekst op te stellen voor de rechtmatigheidsverantwoording. Deze tekst is inmiddels gepubliceerd en wordt verplicht voorgeschreven. Tekstuele aanpassingen zijn alleen op daartoe aangegeven plaatsen toegestaan. Deze verplichting wordt opgenomen in de (nog te wijzigen) wetgeving.

Commissie BADO

Op 20 maart 2020 heeft de Commissie BADO (Bedrijfsvoering Auditing Decentrale Overheden de notitie Rechtmatigheidsverantwoording gepubliceerd. De doelstelling van deze notitie is om met een handreiking helderheid te scheppen over de gevolgen van de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording. Ook hierin komen de rollen en de verantwoordelijken in terug. Wij adviseren u In uw voorbereiding op de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording kennis te nemen van deze notitie.

Grens voor afwijkingen

De grens waarboven afwijkingen in de verantwoording door het college moeten worden opgenomen, wordt door de gemeenteraad bepaald, maar bedraagt maximaal 3% van de totale lasten (inclusief toevoegingen aan de reserves). Deze

rapporteringsgrens geeft aan vanaf welke omvang het totaal van de onrechtmatigheden verantwoord moet worden in de rechtmatigheidsverantwoording. Onder afwijkingen wordt verstaan fouten (dus het niet naleven van wet- en regelgeving) en/of posten waarvan bij het college onduidelijkheid bestaat over de rechtmatigheid (omdat juristen bijvoorbeeld van mening verschillen over een aanbesteding. Benadrukt wordt dat deze onduidelijkheden zich niet een-op-een hoeven te verhouden met het begrip onzekerheden in de controle van de accountant. Het college voert immers geen accountantscontrole uit, maar kan vanuit interne toetsingen en monitoring informatie krijgen over onduidelijkheden die twijfels geven over de rechtmatigheid en uit dien hoofde moeten worden gecommuniceerd met de gemeenteraad.

Paragraaf Bedrijfsvoering

Deze paragraaf wordt de aangewezen plek om een nadere toelichting te geven door het college op zaken die de rechtmatigheid raken en hoe de beheersing is vormgegeven. Hierbij moet in ieder geval nadere toelichting worden gegeven op alle afwijkingen die in de rechtmatigheidsverantwoording zijn vermeld. Aspecten die hierbij onder meer in de beschouwingen betrokken worden zijn de tussentijdse communicatie met de gemeenteraad – of de reden waarom deze achterwege is gebleven -, alsmede de maatregelen die zijn genomen om verbeteringen aan te brengen om wet- en regelgeving afdoende in processen te waarborgen.

De rol van de gemeenteraad

De gemeenteraad is verantwoordelijk voor het normenkader (normstelling en risk appetite). Er zal een afstemming vooraf tussen college en raad over inhoud en omvang (normenkader en controleprotocol) moeten plaatsvinden. Het verantwoordingsgesprek zal expliciet met het college in plaats van met de accountant plaatsvinden, waarmee de gemeenteraad ook meer in positie wordt gebracht in haar toezichthoudende rol. De accountant adviseert over de invulling van deze rol.

De rol van het college van burgemeester en wethouders

Rechtmatigheid is een integrale college-verantwoordelijkheid. Het college moet nu zelf verantwoorden/verklaren.

De rol van de accountant

De accountant behoudt de controlerende rol. De scope van de controle is niet meer gericht op rechtmatigheid, maar alleen nog op getrouwheid. Een belangrijk doel is meer steunen op (verbijzonderde) interne controle. Om die reden hebben wij het college in onze managementletter ook geadviseerd om de interne controle verder te ontwikkelen. Verder is een belangrijkere rol voor de accountant weggelegd in de natuurlijke adviesfunctie. Als uw accountant zullen wij u adviseren omtrent de stappen naar 2022.

De accountant controleert de rechtmatigheidsverantwoording (de bewering) van het college in het kader van de getrouwheidscontrole van de jaarrekening met een goedkeuringsmaterialiteit van 1% van de totale lasten (inclusief toevoegingen aan reserves). Het huidige afzonderlijke rechtmatigheidsonderdeel in de controleverklaring komt daarmee te vervallen. De werkzaamheden van de accountant worden anders. Met de getrouwheidsverklaring bij de rechtmatigheidsverantwoording geeft de accountant immers impliciet een oordeel over de rechtmatigheid.

5. Overige aangelegenheden

Geen meningsverschil met het college van burgemeester en wethouders

Er zijn geen meningsverschillen met het college van burgemeester en wethouders geweest en er waren geen beperkingen bij de uitvoering van onze controle. Naar onze mening is ons bij de uitvoering van onze controleopdracht door het college en de medewerkers van uw gemeente de volledige medewerking verleend en hebben wij volledige toegang tot de benodigde informatie gehad.

Bevestigingen van het college van burgemeester en wethouders ontvangen

Wij hebben namens het college van burgemeester en wethouders een ondertekende schriftelijke bevestiging bij de jaarrekening ontvangen.

Naleving van wet- en regelgeving

Wij hebben geen kennis van te rapporteren omstandigheden in verband met het niet-naleven van wet- en regelgeving met uitzondering van onze opmerkingen bij de Europese aanbestedingen en de begrotingsrechtmatigheid bij investeringskredieten.

Betrouwbaarheid en continuïteit van de automatiseringsomgeving

Onze jaarrekeningcontrole is gericht op het geven van een oordeel omtrent de jaarrekening zelf en is niet primair gericht op het doen van uitspraken omtrent de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking als geheel of van onderdelen daarvan. Onze bevindingen daaromtrent raken dan ook slechts die onderdelen die wij onderzocht hebben in het kader van de jaarrekening, wat wil zeggen dat wij ter zake geen volledigheid pretenderen. Uit de door ons uitgevoerde werkzaamheden zijn geen bijzonderheden gebleken waarop wij u via deze rapportage willen attenderen.

Geen aanwijzingen van fraude

In Nederland is de accountant wettelijk verplicht om alle ontdekte fraudegevallen te rapporteren aan het management van de organisatie. Wij merken op dat onze controle niet specifiek is ingericht op het ontdekken van fraude. De accountant is wel verantwoordelijk voor het betrekken van frauderisico's in de planning en uitvoering van zijn controleopdracht.

Wij hebben een fraudediscussie gevoerd met het controleteam en met het financieel management en de directie van de gemeente Stichtse Vecht, waarbij wij de nadruk hebben gelegd op de vermoedens van materiële onjuistheden als gevolg van fraude in de jaarstukken. Van het management en directie hebben wij de bevestiging ontvangen dat er geen onregelmatigheden zijn geconstateerd waarbij het management of werknemers die een belangrijke rol spelen bij de maatregelen van interne beheersing of anderen in het geval dat de fraude van materieel belang kan zijn op de jaarrekening, zijn betrokken.

Tevens hebben wij zelfstandig werkzaamheden uitgevoerd die gericht waren op het risico van het 'omzeilen' van de interne beheersingsmaatregelen door het management te detecteren. Wij hebben specifieke controles uitgevoerd op memoriaalboekingen en schattingen en hebben significante en ongebruikelijke transacties met behulp van gegevensanalyses onderzocht.

Hoewel wij op grond van de controle- en overige standaarden een kritische houding moeten hebben ten opzichte van risico's van fraude in de jaarrekening, merken wij op dat onze controle niet specifiek is gericht op het ontdekken hiervan. Tijdens de uitvoering van onze controle van de jaarrekening 2019 hebben wij geen aanwijzingen verkregen dat er sprake is geweest van fraude.

Als onderdeel van onze controle hebben wij het college gevraagd het risico in te schatten dat de jaarrekening een materiële afwijking zou kunnen bevatten als gevolg van fraude. Uit onze werkzaamheden komt naar voren dat het college voldoende belang hecht aan het treffen van maatregelen om fraude te voorkomen. Uw gemeente beschikt niet over een actuele integrale analyse van frauderisico's. Wel wordt vanuit bijvoorbeeld de VIC-werkzaamheden op onderdelen al gedacht vanuit frauderisico's.

Wij adviseren u, als onderdeel van uw verantwoordelijkheid hierin, een frauderisicoanalyse op te stellen, deze regelmatig te actualiseren en ook te bespreken met de auditcommissie. Wij geven u in overweging dit te doen vanuit een gemeente brede frauderisico-discussie. Dit zou geïnitieerd kunnen worden met een inventarisatieonderzoek om de opzet en aanwezigheid van beheersmaatregelen bij een selectie van gemeentelijke processen om kans op fraude te mitigeren vast te gaan stellen. Wij geven u in overweging in uw aanpak een aantal workshops binnen de gemeente op te nemen om frauderisico's te onderkennen en maatregelen te benoemen. Wij achten dit een goede aanvliegroute omdat met het geven van workshops het onderwerp gemeente breed aandacht kan krijgen en daarmee ook een bedrijfscultuur kan helpen bevorderen waar integriteit en ethisch gedrag levend worden gehouden in de organisatie. We denken in de verdere uitwerking van de risico-inventarisatie natuurlijk graag met u mee. Op basis van onze gemeentelijke kennis kunnen wij immers goed met u in overleg gaan over mogelijk ontbrekende risico's of de wegging van door u onderkende risico's.

Met een (actuele) frauderisicoanalyse kan de gemeente de frauderisico's monitoren en periodiek evalueren of de interne beheersmaatregelen nog voldoende effectief zijn om frauderisico's naar een acceptabel en door u geaccepteerd niveau te verlagen.

Bevestiging onafhankelijkheid

Bevestiging onafhankelijkheid

In overeenstemming met Nederlandse wet- en regelgeving, waaronder de Verordening inzake Onafhankelijkheid (ViO) van de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA), dient de externe accountant mogelijke conflicten met betrekking tot zijn onafhankelijkheid, zowel in wezen als in schijn, onder de aandacht te brengen van het college en de gemeenteraad.

Wij bevestigen dat onze onafhankelijke positie ten opzichte van de gemeente Stichtse Vecht in overeenstemming met de Nederlandse wettelijke en beroepsvoorschriften is gewaarborgd. Wij zijn van mening dat onze objectiviteit gedurende het afgelopen jaar niet is aangetast.

Stelsel van waarborgen om onafhankelijke positie te waarborgen

Publieke Sector Accountants beschikt over een stelsel van maatregelen om onze onafhankelijke positie bij controlecliënten te waarborgen. Het stelsel van maatregelen is een integraal onderdeel van de bestuurlijke organisatie en van het voor de gehele organisatie van toepassing zijnde stelsel van kwaliteitsbeheersingsmaatregelen. Bijgaande niet-limitatieve opsomming geeft u een indruk van de maatregelen die bijdragen aan het waarborgen van onze onafhankelijke positie:

- Schriftelijke onafhankelijkheidsbepalingen waarin alle bestaande onafhankelijkheidsvereisten en de risico's ten aanzien van de bedreiging van de onafhankelijkheid en de daaraan gerelateerde waarborgen zijn verwerkt.
- Procedures voor tijdige bekendmaking van de voorschriften en de daarin aangebrachte wijzigingen aan alle partners en werknemers bij Publieke Sector Accountants.
- Procedures voor de organisatie van periodieke training inzake de toepassing van de onafhankelijkheidsvoorschriften.
- Procedures die erop gericht zijn dat onze gevolmachtigden en werknemers in specifieke casussen en omstandigheden de onafhankelijkheidsvoorschriften naleven.
- De benoeming van professionals op seniorniveau die verantwoordelijk zijn voor het continu actualiseren van de procedures en voorschriften, de tijdige bekendmaking ervan en het adequaat functioneren van het gehele stelsel van waarborgen.
- Procedures voor een schriftelijke rapportage per controlecliënt waarin is vastgelegd of sprake is van omstandigheden die de onafhankelijkheid van de accountant die de controleopdracht uitvoert bedreigen, op welke wijze met potentiële bedreigingen is omgegaan en indien er bedreigingen zijn gesignaleerd, welke maatregelen dan zijn genomen om deze bedreiging voor de onafhankelijkheid weg te nemen. De vastlegging van deze beoordeling inclusief een gemotiveerde conclusie (de zogenoemde onafhankelijkheidsevaluatie) wordt in het dossier opgenomen.
- Procedures die vereisen dat een daartoe geëigende afdeling binnen Publieke Sector Accountants wordt geconsulteerd, als sprake is van een mogelijke aantasting van de onafhankelijkheid in relatie tot een specifieke cliënt. Wij zullen dan ook overwegen de gemeenteraad of de auditcommissie te raadplegen.
- Procedures voor het interne toezicht in relatie tot de toetsing en bewaking van de naleving van de onafhankelijkheidsvoorschriften.

De opzet en werking van ons stelsel van maatregelen worden periodiek door de externe toezichthouder getoetst.

Interne roulatie

Een te grote mate van vertrouwdheid of vertrouwen kan een bedreiging vormen voor de onafhankelijkheid van de accountant wanneer bepaalde leden van het controleteam geregeld en voor lange tijd aan de wettelijke controle van een controlecliënt meewerken.

Wij beoordelen de bedreiging voor de onafhankelijkheid die kan voortvloeien uit de langdurige betrokkenheid van andere leden van het controleteam bij de controleopdracht. Waar nodig nemen wij maatregelen om de bedreiging weg te nemen. Wij merken op dat er in het kader van onze controleopdracht geen sprake is geweest van een dergelijke bedreiging.

Persoonlijke, zakelijke of financiële relaties

Wij hebben een evaluatie gemaakt van persoonlijke, zakelijke en financiële relaties tussen Publieke Sector Accountants, haar partners en haar medewerkers en de gemeente Stichtse Vecht, die van invloed kunnen zijn op onze onafhankelijkheid. Bij deze evaluatie zijn ons geen zaken gebleken welke aan u gerapporteerd dienen te worden.

Geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid

De Nederlandse onafhankelijkheidsregels vereisen dat de eindverantwoordelijke accountant de met governance belaste organen informeert over geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid die Publieke Sector Accountants, een bestuurder of interne toezichthouder van Publieke Sector Accountants of een lid van het controleteam heeft ontvangen van of verstrekt aan de gemeente Stichtse Vecht of een bij de gemeente Stichtse Vecht betrokken persoon. Hierbij is een drempel van € 100 opgenomen in de regels. Wij zijn van mening dat verstrekte en ontvangen geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid gepast zijn wanneer deze aan deze regel voldoen en derhalve niet tot een bedreiging voor de onafhankelijke uitvoering van de controleopdracht leiden. Volledigheidshalve merken wij overigens op dat wij geen geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid hebben verstrekt of ontvangen.

Aanvullende dienstverlening

Een overzicht van de aanvullende dienstverlening hebben wij hieronder opgenomen.

Aanvullende dienstverlening

Geen

Conclusie onafhankelijkheid

De voorschriften in het kader van onafhankelijkheid zijn binnen de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (de NBA) opgenomen in de 'Verordening inzake Onafhankelijkheid (ViO)' en vormen een belangrijk onderdeel van het 'normenkader' waaraan een accountant moet voldoen. De naleving van de ViO is binnen Publieke Sector Accountants ingebed. Op basis van onze toetsing concluderen wij dat onze onafhankelijkheid als certificerend accountant bij de gemeente Stichtse Vecht in 2019 voldoende is gewaarborgd.

**Geen fouten en onzekerheden
SiSa 2019**

Op grond van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden, artikel 5, lid 4, rapporteren wij in dit accountantsverslag over de fouten en onzekerheden van de specifieke uitkeringen die in 2019 onder SiSa vallen. Wij doen dit met onderstaande tabel, die ook opgenomen moet worden als er geen fouten of onzekerheden geconstateerd zijn. Per regeling is hierin aangegeven of, en zo ja welke financiële fouten of onzekerheden zijn geconstateerd.

Nr.	Specifieke uitkering	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout/onzekerheid
OCW D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
F1	Regeling aankoop woningen onder een hoogspanningsverbinding	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
SZW G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2019	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
SZW G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeentedeel 2019	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
H4	Specifieke uitkering Sport	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
E27B	Brede doeluitkering verkeer en vervoer (SiSa tussen medeoverheden)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Strekking controleverklaring rechtmatigheid:		Verklaring met beperking		
Strekking controleverklaring getrouwheid:		Goedkeurend		

Controleverschillen

Overzicht van de controleverschillen:

Aard van de fouten en onzekerheden (x € 1.000)	Rechtmatigheid	Getrouwheid
Fouten		
Afwijkingen EU-aanbestedingsregels	3.138	n.v.t.
Algemene uitkering te laag verantwoord	148	148
Voorziening wethouder pensioenen te laag verantwoord	137	137
Totaal fouten	3.423	285
Onzekerheden		
Onzekerheden Persoonsgebonden budgetten Wmo en Jeugdhulp (als gevolg van niet goedkeurende controleverklaring SVB, zie ook hoofdstuk 3)	70.000	n.v.t.
Onzekerheden verstrekkingen Jeugd en WMO	196.000	n.v.t.
Totaal onzekerheden	266.000	n.v.t.

Wij hebben van het college een schriftelijke bevestiging bij de jaarrekening ontvangen, waarin het college bevestigt dat de niet-gecorrigeerde fouten, zowel individueel als in totaal, in het kader van de jaarrekening niet materieel zijn.

Daarnaast is in de jaarrekening een aantal correcties doorgevoerd naar aanleiding van onze controle. Uw organisatie beschikt over een overzicht van deze correcties.

Disclaimer en beperking in gebruik

Dit verslag is alleen bestemd voor de gemeenteraad (waarvan de was getekend versie in definitieve vorm via iBabs kan worden verspreid), het college van burgemeester en wethouders en het management van uw gemeente en mag niet in zijn geheel of gedeeltelijk worden verstrekt of aangehaald zonder onze schriftelijke toestemming vooraf. Op basis van een verzoek van uw zijde kan de “was getekend”-versie van dit accountantsverslag na onze toestemming ook aan anderen verstrekt worden. Er wordt geen verantwoordelijkheid aan een derde partij geaccepteerd, omdat dit verslag daar niet voor opgesteld en bedoeld is. Dientengevolge nemen wij geen enkele verplichting of plicht van zorg aan ieder ander persoon aan wie dit verslag getoond of in zijn handen komt, op ons.

De in dit verslag aan de orde gestelde onderwerpen zijn door ons geconstateerd gedurende onze controleopdracht waarvan wij van mening zijn dat zij uw aandacht behoeven. Het is geen allesomvattend verslag van alle geconstateerde zaken en in het bijzonder kunnen wij niet verantwoordelijk worden gesteld voor het rapporteren van alle bedrijfsrisico's of tekortkomingen in het systeem van interne beheersing. Elke conclusie, opinie of opmerking in dit verslag is verstrekt in de context van onze controleverklaring over de jaarrekening als geheel.

Evenzo geldt dat de opmerkingen, bevindingen en aanbevelingen met betrekking tot het systeem van interne beheersing niet gelezen dienen te worden als een afzonderlijke opinie van het systeem van interne beheersing en haar werking.